

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 8 stycznia 2021 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu02.01.2021.

KRASP/4/2021

Do druku nr 828 i 828-A

Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr SPS-WP-020-194(3)/20 z 9 grudnia 2020 r. w załączeniu przesyłam opinię Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich dotyczącą *rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw wraz z autopoprawką.*

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Przewodniczący KRASP

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP-020-194(1)/20

Data wpływu 02.01.21

Komisja ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

KOiL-8/2020

Pan
Prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Przewodniczący KRASP

w imieniu Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych KRASP uprzejmie przekazuję opinię w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w zakresie, w jakim dotyczy ona bezpośrednio przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tj. art. 7 i 9 projektu.

Komisja na podstawie treści projektu i jego uzasadnienia oraz stanowisk członków komisji **pozytywnie opiniuje** propozycje nowych regulacji prawnych dotyczące funkcjonowania podstawowego podmiotu systemu szkolnictwa wyższego, jakim są uczelnie.

Uzasadnienie

Artykuł 7 projektu dodaje trzy przepisy do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Po pierwsze – dodany ust. 6 w art. 51b umożliwia uczelniom rozwiązanie istotnego problemu pełnowymiarowej realizacji w warunkach ograniczenia lub zawieszenia funkcjonowania uczelni, a więc w szczególności w okresie pandemii, praktyk zawodowych przewidzianych w programach studiów o profilu praktycznym w wymiarze wynoszącym sześć miesięcy – w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz trzech miesięcy – w przypadku studiów drugiego stopnia. Ma ono polegać na indywidualnym określeniu wymiaru praktyk zawodowych, poprzez dokonanie stosownej zmiany w programie studiów przez senat. Redakcja nowego przepisu jest czytelna w zakresie możliwości obniżenia wymiaru praktyk - stosownie do sytuacji poszczególnych uczelni i kierunków studiów - na mocy uchwał senatu zmieniających programy tych studiów. Nie w pełni czytelne jest natomiast sformułowanie o działaniu senatu w sposób zapewniający wysoką jakość kształcenia i umożliwiającą osiągnięcie efektów uczenia się określonych w programie studiów. Niekoniecznie wykładnia tej normy może być zbieżna z założeniem ustawodawcy, przyjmującym, że utracone - wskutek ograniczenia wymiaru praktyk - efekty uczenia i łączące się z nimi punkty ECTS, zostaną zrealizowane w ramach innych przedmiotów objętych programem studiów. Wymagałoby to bowiem stosownej zmiany także w treści tych przedmiotów. Z brzmienia projektowanej normy to nie wynika, raczej wykładnia gramatyczna wskazuje na takie zmiany w ramach programu praktyk, by mimo ograniczenia ich trwania były

one na tyle intensywne jakościowo, aby uzyskać pierwotne efekty uczenia. W praktyce może być to trudne. Wątpliwości redakcyjne mogą mieć swoje konsekwencje w trakcie czynności ewaluacji jakości kształcenia przez Polską Komisję Akredytacyjną, która uzyska podstawę do kwestionowania działań tych uczelni, które ograniczą się do obniżenia wymiaru praktyk, twierdząc, że nadal zachowują one pierwotnie przypisane w programie studiów efekty uczenia się. Wniosek ten uprawnia do postulatu przyjęcia projektowanej normy z równoczesnym poinformowaniem uczelni oraz PKA przez Ministerstwo Edukacji i Nauki o prawidłowym sposobie interpretacji nowej normy, czyli przeniesienie części efektów uczenia oraz punktów ECTS z praktyk na inne przedmioty, z odnotowaniem tego w programie studiów albo zmianie treści skróconych praktyk uzasadniającej utrzymanie ich pierwotnych efektów uczenia oraz punktów ECTS. Zgodnie z techniką prawidłowej legislacji należałoby skorygować redakcję przepisu, ale w obecnych warunkach łatwiej – jak się wydaje – o upowszechnienie stosownej interpretacji nowego przepisu.

Po drugie – dodane przepisy art. 198a i 198b mają na celu uporządkowanie statusu studiów doktoranckich w sytuacjach nadzwyczajnych, a więc między innymi w czasie pandemii, które to rozwiązania są już znane w odniesieniu do innej części wspólnoty uczelni jaką są studenci. Pierwszy z nich stanowi podstawę dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do wprowadzenia w przypadkach uzasadnionych nadzwyczajnymi okolicznościami zagrażającymi życiu lub zdrowiu doktorantów, w drodze rozporządzenia, czasowego ograniczenia lub czasowego zawieszenia kształcenia doktorantów w podmiotach prowadzących to kształcenie na obszarze kraju lub jego części, stosownie do stopnia zagrożenia na tym terenie. Drugi z kolei stanowi o wydłużeniu z mocy prawa w przypadku ograniczenia lub czasowego zawieszenia kształcenia doktorantów, a także przez sześćdziesiąt dni po jego zakończeniu, terminu ważności legitymacji doktoranta, a więc bez konieczności potwierdzania ich ważności. Ten ostatni przepis nie budzi wątpliwości, natomiast pierwszy z nich, dokonujący rozgraniczenia na zawieszenie i ograniczenie kształcenia doktorantów - w zestawieniu z intencjami ustawodawcy - nie jest w pełni czytelny. Teza ta ma podstawę w twierdzeniu uzasadnienia projektu, iż pod obiema postaciami, tj. zarówno zawieszenia, jak i ograniczenia, może być kwalifikowana sytuacja, kiedy kształcenie przybiera formę zdalną lub hybrydową. Nie jest to wykładnia prawidłowa. W związku z tym pozostaje postulować, by doprecyzować na czym polega ograniczenie kształcenia i kiedy nie ma ono miejsce choć odbywa się ono hybrydowo lub zdalnie. Jest to postulat generalnej natury do zrealizowania w trybie uniwersalnej, a nie tylko na czas obecnej pandemii, w drodze przedmiotowej nowelizacji. Również i w tym przypadku warto, dopóki tak się nie stanie, postulować o upowszechnienie właściwej wykładni tego przepisu.

Artykuł 9 projektu dokonuje zmian w funkcjonowaniu uczelni w ramach incydentalnych regulacji ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Po pierwsze – dopuszcza się możliwość dokonywania w roku akademickim 2020/2021 zmian uchwały dotyczącej zasad rekrutacji na studia, a także przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego, a także laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich, rozpoczynające się w drugim semestrze roku akademickiego 2020/2021 oraz w roku akademickim 2021/2022.

Po drugie – dopuszcza się możliwość przyjmowania na studia drugiego stopnia rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022 na podstawie zawierającego określone informacje zaświadczenia o ukończeniu studiów, z obowiązkiem przedłożenia dyplomu w uczelni w terminie trzydziestu dni od jego wydania, pod rygorem skreślenia z listy studentów.

Po trzecie – dopuszcza się do dnia 30 września 2021 r. dokonywania zmian regulaminu studiów z wyłączeniem stosowania art. 75 ust. 2 i ust. 4, a więc uchwalania regulaminu co najmniej na 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego oraz jego wejścia w życie z początkiem roku akademickiego. Dodatkowo termin uzgodnienia regulaminu z samorządem studenckim wynosi 10 dni roboczych, a w przypadku braku uzgodnienia regulamin wchodzi w życie na mocy ponownej uchwały senatu podjętej zwykłą większością głosów jego statutowego składu. Przy czym zmiany wprowadzone w tym trybie obowiązują nie dłużej niż do dnia 30 września 2021 r.

Po czwarte – odpowiednio rektor lub podmiot prowadzący kształcenie doktorantów może zmienić organizację roku akademickiego 2020/2021 lub organizację kształcenia doktorantów do 30 września 2021 r. określone w aktach wewnętrznych uczelni lub podmiotu prowadzącego kształcenie doktorantów.

Wszystkie proponowane zmiany w przepisach są czytelne i wszystkie wydają się w obecnej sytuacji potrzebne.

z wyrazami szacunku,

Toruń, 5 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Komisji

Andrzej Sokół
Prof. dr hab. Andrzej Sokół